

КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів, обліку та оподаткування

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ»

КОНТАКТНА ІНФОРМАЦІЯ ТА ТЕХНІЧНОЇ ДОПОМОГА
(включаючи електронну пошту, робочий час / місцезнаходження тощо).

Викладач	Зеркаль Анастасія Вікторівна
Контактний тел.	+38(061)764-67-50 (внутр. 265)
E-mail:	zcci@i.ua
Сторінка курсу на сайті підтримки навчальних програм КПУ	http://www.zhu.edu.ua/cpu_edu/course/view.php?id=1971
Консультації	<i>Очні консультації:</i> а. 513, головний корпус КПУ середа з 10.40 до 11.55 четвер чисельник з 12.00 до 13.30 <i>Консультації on-line:</i> шляхом повідомлення на сторінці навчальної дисципліни сайту підтримки навчальних програм КПУ http://www.zhu.edu.ua/cpu_edu/message

АНОТАЦІЯ

Навчальна дисципліна «Соціальне страхування» є вибірковою для студентів бакалаврської програми спеціальності 051 Економіка (освітніх програм: Економіка підприємства, Економічна кібернетика). Згідно з навчальним планом денної форми навчання вивчення дисципліни заплановано на 5 семестр (3 курс).

Курс передбачає ознайомлення з сутністю та особливістю соціального страхування в Україні. Передбачається, що вивчення дисципліни в обов'язку, запропонованому програмою, повинно створити теоретичні та практичні передумови для розуміння основних соціально-економічних процесів на макро- та мікро- рівнях.

Освітній процес з дисципліни здійснюється за такими формами: навчальні заняття; самостійна робота; контрольні заходи. Видами навчальних занять згідно з навчальним планом є: лекції; семінарські заняття, а також консультації.

Практичні заняття передбачають: пояснення лекційного матеріалу викладачем; вправи для перевірки знань; перевірку домашніх завдань; перевірку засвоєння студентами теоретичного матеріалу, рішення практичних кейсів та задач; ознайомлення студентів з сучасним станом основних економічних процесів в Україні та світі.

Самостійна робота студентів полягає у засвоєнні вивченого навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача, вирішенні практичних завдань, написання рефератів та виконання тестових завдань на сайті підтримки навчальних програм..

Консультації призначені для роз'яснення студентам теоретичних або практичних питань.

Засвоєння навчального матеріалу перевіряється за допомогою поточного контролю, який здійснюється на семінарських заняттях у формі усних відповідей, виконання тестових завдань на сайті підтримки навчальних програм, самостійних робіт та підсумкових тематичних контрольних робіт.

ФОРМАТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Загальна кількість годин – 90 год., у т. ч. 32 години аудиторних занять і 52 години самостійної роботи студента. Кількість кредитів ECTS – 3

Всього кредитів	Всього годин	Аудиторних годин	У тому числі			Сам. робота
			Лекц.	Лабор.	Семін. (практ.)	
3	90	32	16	-	16	58

ОЗНАКИ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальний рік	Курс (рік навчання)	Семестр	Цикл підготовки	Нормативна/вибіркова
2021/2022	3	5	професійна	вибіркова

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни

Соціальне страхування як навчальна дисципліна своєю метою ставить формування системи знань щодо організації та фінансового забезпечення соціального страхування, навичок застосування теоретичних концепцій соціального страхування.

Завдання навчальної дисципліни

- вивчення теоретичних засад організації та функціонування соціального страхування;
- вивчення соціального страхування як категорії;
- ознайомлення з категоріальними властивостями соціального страхування, системами та видами соціального забезпечення та страхування;
- розгляд основних форм управління фінансовим забезпеченням системи державного соціального страхування;
- вивчення механізму державного регулювання системи соціального страхування.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати:

- нормативно-правову базу діючої системи соціального страхування;
- теоретичні основи побудови, функціонування і розвитку соціального страхування в державі;
- види соціального страхування;
- особливості діяльності соціальних фондів;
- методику розрахунку соціальних зборів;
- зарубіжний досвід соціального страхування.

Після вивчення дисципліни студенти повинні вміти:

- аналізувати стан соціального страхування в Україні;

- використовувати законодавчий та інструктивний матеріал з питань соціального страхування;
- розраховувати розміри соціальних відрахувань;
- здійснювати фінансові розрахунки, пов'язані з рухом фінансових коштів.

Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 Економіка, освітні програми: Економіка підприємства, Економічна кібернетика вивчення дисципліни «Соціальне страхування» сприяє формуванню **компетентностей та програмних результатів навчання:**

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері економіки та у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК11. Здатність свідомо та соціально-відповідально діяти на основі етичних міркувань.

ЗК12. Прагнення до здоров'я, безпеки та збереження навколишнього середовища.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК2. Здатність використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

СК4. Здатність описувати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних та прикладних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері регулювання економічних та соціально-трудова відносин.

СК10. Навички використання сучасних джерел економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

СК12. Здатність визначати сегментацію ринку праці, структуру попиту та пропозиції, зайнятості та безробіття.

СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах у межах спеціальності.

Програмні результати навчання

РН4. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.

РН5. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

РН8. Визначати попит та пропозицію на ринку праці, аналізувати структуру зайнятості та безробіття.

РН10. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

РН11. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

РН12. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

РН15. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах.

РН16. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.

РН17. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.

РН24. Розуміти та самостійно формувати зміст, структуру і висновки наукових та аналітичних текстів з економіки.

ПЛАН КУРСУ

Назва змістових модулів та тем	Лекц.	Практ (сем.)	Завдання для самостійної роботи
Тема 1. Сутність, принципи та роль соціального страхування	2	2	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Самостійне опрацювання теоретичних питань: 1) Сутність соціального страхування і його місце в системі економічних категорій. 2) Зміст соціального страхування і розкриття його в основних функціях страхування. 3) Соціальне страхування як стратегічний сектор економіки держави. Підготовка до семінарського заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; 4. Виконання тестових завдань для самоперевірки
Тема 2. Соціальне страхування: сутність та значення	2	2	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Підготовка до семінарського заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; 3. Виконання тестових завдань для самоперевірки
Тема 3. Пенсійний фонд України.	2	2	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Самостійне опрацювання теоретичного питання: 1) Пенсійна реформа в Україні 3. Підготовка до семінарського заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; підготовка реферату. 4. Виконання тестових завдань на сайті підтримки навчальних програм.
Тема 4. Фонд соціального страхування України	2	2	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Самостійне опрацювання теоретичного питання: 1) Формування фонду соціального страхування 3. Підготовка до семінарського заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; підготовка реферату. 4. Виконання тестових завдань на сайті підтримки навчальних програм.
Тема 5. Єдиний соціальний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та інші збори до пенсійного фонду України	2	2	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Підготовка до семінарського заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури. 3. Виконання тестових завдань на сайті підтримки навчальних програм.
Тема 6. Недержавні пенсійні фонди	2	2	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Самостійне опрацювання теоретичного питання: 1) Особливості формування недержавного фонду пенсійного страхування 2) Переваги та недоліки введення загальнообов'язкового державного накопичувального пенсійного страхування. 3. Підготовка до семінарського заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; підготовка реферату. 4. Виконання тестових завдань на сайті підтримки навчальних програм.
Тема 7. Організація соціального страхування в зарубіжних країнах	2	2	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Самостійне опрацювання теоретичного питання: 1) Закордонний досвід у сфері соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності. 2) Можливі шляхи застосування позитивного закордонного досвіду 3. Підготовка до семінарського заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; підготовка реферату. 4. Виконання тестових завдань на сайті підтримки навчальних програм.

Назва змістових модулів та тем	Лекц.	Практ (сем.)	Завдання для самостійної роботи
			програм.
Тема 8. Проблеми та перспективи розвитку соціального страхування в Україні	2	2	1. Опрацювання лекційного матеріалу, 2. Самостійне опрацювання теоретичного питання: 1) Напрямки вдосконалення управління коштами соціального страхування в Україні. 2) Перспективи введення єдиного соціального внеску в Україні. 3. Підготовка до семінарського заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури; підготовка реферату. 4. Виконання тестових завдань на сайті підтримки навчальних програм.

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

У процесі вивчення навчальної дисципліни «Соціальне страхування» використовуються наступні види контролю:

1. Поточний контроль – здійснюється протягом семестру шляхом опитування на семінарських (практичних) заняттях, перевірки виконання тестових завдань, виконання лабораторних робіт, модульних контрольних робіт тощо. За змістом він включає перевірку ступеню засвоєння студентом навчального матеріалу, який охоплюється темою лекційного та семінарського заняття, уміння самостійно опрацьовувати навчально-методичну літературу, здатність осмислювати зміст теми, уміння публічно та письмово представити певний матеріал, а також виконання завдань самостійної роботи.

2. Підсумковий семестровий контроль – здійснюється у формі письмового екзамену відповідно до графіка освітнього процесу.

Для оцінювання студентів використовується система накопичування балів. Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в КПУ» підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу та шкалу ECTS.

Бали нараховуються за виконання завдань аудиторної роботи, практичних, контрольних (модульних) завдань, тестів.

Результати поточного контролю здобувачів вищої освіти є складовими елементами підсумкової оцінки з дисципліни.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО (СЕМЕСТРОВОГО) ОЦІНЮВАННЯ

Поточне тестування та самостійна робота								Сума
Змістовий модуль 1								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	40
5	5	5	5	5	5	5	5	

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО (СЕМЕСТРОВОГО) ОЦІНЮВАННЯ

Контрольний захід	Бали
Тести	40
Реферат	10
Рішення задач	10
Контрольна робота	40
Разом	100

Для оцінювання відповідей та письмових робіт студентів у національній системі використовуються наступні критерії:

– рівню «відмінно» відповідає теоретично правильна і вичерпна відповідь на поставлене питання, у якій студент показав всебічне системне знання програмного матеріалу; засвоєння навчальної літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами, методиками та інструментами, вивчення яких передбачене програмою дисципліни; виконання не менше 90% запропонованих завдань самостійних та контрольних робіт;

– рівню «добре» відповідає теоретично правильна, але не вичерпна відповідь на поставлене запитання, в цілому повне знання програмного матеріалу, успішне виконання запропонованого завдання і засвоєння матеріалу основної літератури; виконання не менше 75% запропонованих завдань самостійних, контрольних робіт, екзаменаційного білету;

– рівню «задовільно» відповідає у цілому правильна відповідь на поставлене питання, в якій студент показав достатній рівень знань з основного програмного матеріалу дисципліни, але не зміг переконливо аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, показав недостатні знання рекомендованої літератури; виконання не менше 60% запропонованих завдань самостійних, контрольних робіт, екзаменаційного білету;

– рівню «незадовільно» відповідає неправильна або неповна відповідь на запитання, у якій студент продемонстрував значні прогалини у знаннях з основного програмного матеріалу; ухилився від аргументувань; показав незадовільні знання понятійного апарату і спеціальної літератури чи взагалі нічого не відповів; виконав менше 60% запропонованих завдань самостійних, контрольних робіт, екзаменаційного білету.

Шкала оцінювання: 100-бальна, національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Засобами поточного та підсумкового оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: стандартизовані тести; командні проекти; реферати, есе; розрахункові роботи; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах; розрахункові роботи.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Конституція України : Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Голос України. - 1996. - 13 липня.

2. Соціальне страхування: навч. посіб. / І.Г. Благун, Ю.М. Кушнірчук, Р.П. Підлипна; Львів. держ. ун-т внутр. справ. — Львів: СПОЛОМ, 2015. — 270 с.

3. Страхові послуги: підручник. — у 2 част. / За ред. В.Д.Базилевича. — К.: Лотос, 2014. — 496 с.

4. Надрага В.І. Соціальні ризики в трудовій сфері. — К.: Інститут демографії та соціальних досліджень, 2015. — 471
5. Безугла В. О., Загірняк Д. М., Шаповал Л. П. Соціальне страхування: навч. посібник - К. Центр учбової літератури, 2011. - 208 с.
6. Кириленко О.П. Соціальне страхування : підруч. / за ред. О. П. Кириленко та В. С. Толуб'яка. – Тернопіль : Екон. думка ТНЕУ, 2016. – 516 с.
7. Кропельницька С.О., Солоджук Т.В. Соціальне страхування: навч. посіб./С.О.Кропельницька, Т.В.Солоджук.– [Вид. 2-е, доп. та пероб.] – Івано-Франківськ: ПП Бойчук, 2012. – 326 с.
8. Мальований М. І., Соціальне страхування : навч. посіб. / М. І. мальований, П. К. Бечко, В. П. Бечко. – К. : Центр уч. л-ри, 2012. – 496 с.

12. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1. Словник страхових термінів. — К.: Страхова компанія "Мега-Поліс", 2018. — URL: webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:SbbLsQ-41y0J
2. Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування № 16/98-ВР від 04.01.1998р. // Все про бухгалтерський облік.-2001.-№21.
3. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України станом на 35 квітня 2017 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
4. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування : Закон України № 1058-ІУ станом на 5 травня 2017 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
5. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття : Закон України станом на 10 травня 2017 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
6. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності : Закон України станом на 21 травня 2017 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
6. Закон України «Про страхування» від 4 жовтня 2001 р. №2745-ІІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/85/96>
7. Офіційний сайт державного агентства з інвестицій та управління національними проектами України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.ukrproject.gov.ua.
8. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
9. Офіційний сайт Європейської організації страхування та пенсійного забезпечення (ЕІОРА) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://eiopa.europa.eu>
10. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://minfin.gov.ua>
11. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює регулювання у сфері ринків фінансових послуг [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nfp.gov.ua>.
12. Полчанов А. Ю. Теоретичні основи страхового менеджменту / Ю.Полчанов // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія : Економічні науки. – 2014. – № 2. – С. 282-287. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Vzhdtu_econ_2014_2_44.pdf
13. Рейтинг страхових компаній України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://forinsurer.com>
14. Insurance - CBSE Academic Student Handbook. – 2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
Режим :
доступа :

http://cbseacademic.nic.in/web_material/Curriculum20/publication/srsec/814%20Insurance%20XII.pdf

15. Elias Phaahla. What the South African State does for the poor: II Social Insurance. 2015. //URL: hsf.org.za/resource-centre/hsf-briefs/what-the-south-african-state-does-for-the-poor-ii-social-insurance

16. Shawn Grimsley. Social Insurance Programs: Definition, Types & Examples. (USA) // URL: <https://study.com/academy/lesson/social-insurance-programs-definition-types-examples.html>

17. Social insurance. (USA) // URL: en.wikipedia.org/wiki/Social_insurance

18. What is social insurance? Definition and meaning. (USA) // URL: www.businessdictionary.com/definition/social-insurance.html

19. Social Insurance. Government of Gibraltar // URL: <https://www.gibraltar.gov.gi/new/social-insurance>.

20. Social Insurance Services. (Cypr) // URL: www.mlsi.gov.cy/mlsi/sid/sidv2.nsf/All/0FF5365BD48-D9640C22581D800450D77?OpenDocumnt, 2018.

21. Social insurance — Citizens Information. (Ireland) // URL: www.citizensinformation.ie/en/social_welfare/irish_social_welfare_system/social_insurance_prsi/social_insurance_in_ireland.html, 2018.